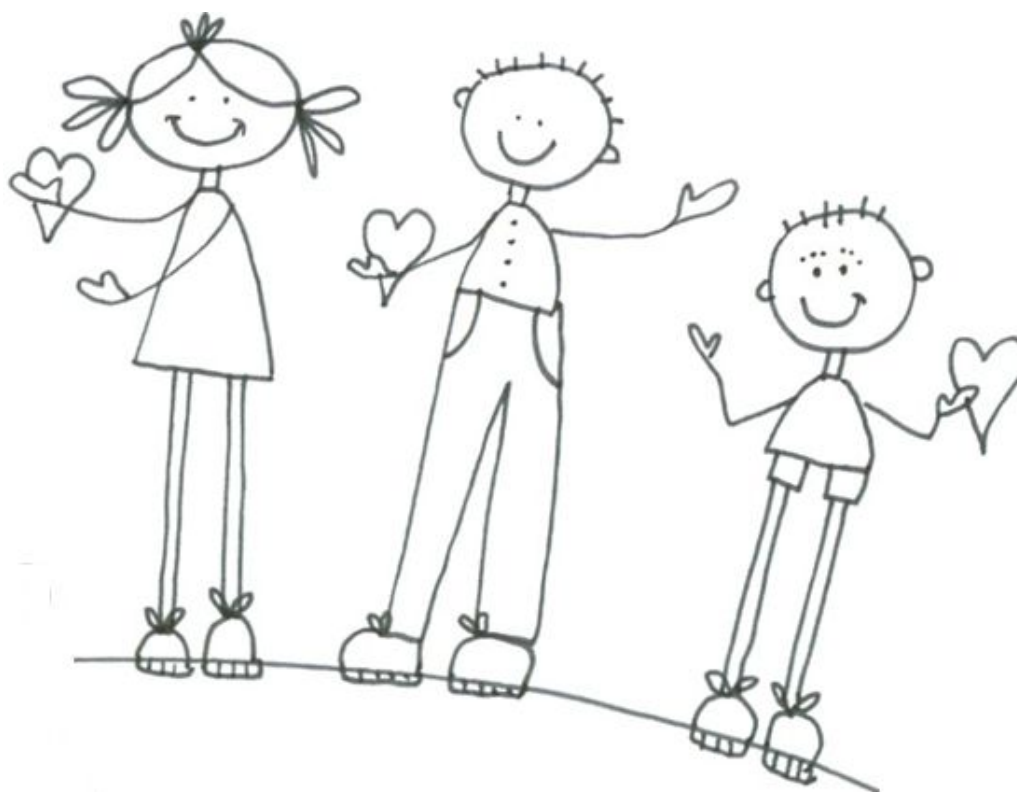

Základná škola s materskou školou Angely Merici, Halenárska 45, Trnava

Školský vzdelávací program

SERVIAM

Stupeň vzdelania:	predprimárne vzdelanie
Vyučovací jazyk:	štátny jazyk – slovenský
Prerokovaný v pedagogickej rade:	30.08.2022
Prerokovaný v rade školy:	31.08.2022
Schválený zriaďovateľom:	31.08.2022
Vydaný riaditeľkou školy:	02.09.2022
Vypracoval:	PaedDr. Viktória Malovcová, DiS, zástupkyňa riaditeľky ZŠ s MŠ pre MŠ, v spolupráci so všetkými pedagogickými zamestnancami materskej školy

OBSAH

1.	ÚVOD	3
2.	NÁZOV ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	3
3.	VYMEDZENIE CIEĽOV, POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY	3
4.	DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	5
5.	UČEBNÉ OSNOVY	6
5.1.	Východiská plánovania	6
6.	HODNOTENIE DETÍ	7
7.	ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	8
8.	ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	8

1. ÚVOD

Školský vzdelávací program (ďalej len „ŠkVP“) je základným dokumentom materskej školy, podľa ktorého sa uskutočňuje výchova a vzdelávanie v materskej škole. ŠkVP je vypracovaný v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona a s príslušným štátnym vzdelávacím programom (ďalej len „ŠVP“).

2. NÁZOV ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Slovo „Serviam“ je mottom všetkých uršulínskych škôl na celom svete. Pochádza z latinčiny a znamená “Budem slúžiť” Bohu a ľuďom a symbolizuje cnosť oddanosti (nadšenia, lojálnosti). Učí nás, ako zabúdať na seba a myslieť viac na druhých. Slovo Serviam vo svojom význame zahŕňa sebaobetovanie a dobročinnú lásku, ktorá objíma celý svet.

- Naplnením motta je služba rodine, škole a prostrediu, kde žijeme.
- Sedem hviezd predstavuje súhvezdie Malej medvedice poukazujúce na Polárku, hviezdu, ktorá ukazuje pútnikom cestu. Zároveň pripomína sv. Uršulu, patrónku mládeže, vzdelávania a výchovy, ktorá nás pozýva spraviť všetko preto, aby sme dosiahli našu Polárku, ktorou je Ježiš Kristus.
- Hviezdy na oblohe lákajú k najvyššiemu úsiliu slúžiť, hovoria nám o výškach, ku ktorým majú vzlietnuť naše ideály.
- Kríž je symbolom kresťanskej viery, na základe ktorej je postavený ideál služby ako verejné svedectvo oddanosti Bohu. Volá nás, aby sme boli verní učeníu a zásadám Ježiša Krista.
- Zelená farba znaku znamená životnú silu a rast.
- Znak Serviam sa tak stal poznávacím znakom všetkých uršulínskych detí a žiakov po celom svete a symbolom ich spolupatričnosti. Je tiež vyjadrením jednoty ducha a srdca, ktorá charakterizuje deti a žiakov všetkých uršulínskych škôl.

3. VYMEDZENIE CIEĽOV, POSLANIA VÝCHOVY A VZDELÁVANIA A ZAMERANIE MATERSKEJ ŠKOLY

Cieľom a poslaním výchovy a vzdelávania v našej materskej škole (ďalej len „MŠ“) je umožniť dieťaťu:

- sa v duchovnej a rodinnej atmosfére plynulo zadaptovať na zmenené, školské prostredie,
- zlepšovať sociálnu aktivitu a naplňovať potrebu sociálneho kontaktu s rovesníkmi i s dospelými,
- celostný osobnostný rozvoj v súlade s evanjeliom,
- naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, zvládať svoj temperament,
- rozvíjať a formovať vlastnú jedinečnosť, objaviť a rozvíjať svoje dary a talenty a používať ich ako službu - pre dobro druhých,
- so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami prostredníctvom individuálneho prístupu naplno rozvinúť svoj potenciál,
- rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu,

- posilňovať úctu k rodičom a k ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre i k regionálnemu folklóru,
- poznaním práv dieťaťa, ľudských práv a základných slobôd a zásad ustanovených v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd získať a posilňovať úctu k nim, a tak vedome uplatňovať svoje práva,
- podporiť prirodzenú detskú zvedavosť a potrebu získavania nových poznatkov a ich uplatňovanie v konkrétnych situáciách (sebarealizácia),
- podporovať a rozvíjať schopnosť decentralácie, empatie a spôsobilosť spolupracovať,
- naplňovať život a učenie prostredníctvom hry, priamej skúsenosti a aktívneho bádania,
- podporiť vzťah k poznávaniu a k učeniu hrou,
- pochopiť význam starostlivosti o vlastné zdravie, vrátane zdravej výživy, a starať sa a chrániť životné prostredie.
- získať prvotné základy komunikačných kompetencií, matematických kompetencií a kompetencií v oblasti vedy a techniky, digitálnych kompetencií, kompetencií učiť sa, sociálnych a personálnych kompetencií, občianskych kompetencií a pracovných kompetencií, identifikovať, analyzovať a riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť,
- rozvíjať dimenzie školskej spôsobilosti, aby sa ľahko adaptovalo na následné primárne vzdelávanie a na život v spoločnosti v súlade s individuálnymi a s vekovými osobitosťami,
- pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia, znášanlivosti a vzájomnej spolupráce, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- rozvíjať ľudské hodnoty – úcta k životu, pokora, čestnosť, pravdovravnosť, spravodlivosť,
- spoznávať pravdy viery a podporiť ich uvádzanie do vlastného života a do medziľudských vzťahov.
- v podnetom prostredí nábožensky rásť a budovať vlastný vzťah s Bohom.

MŠ vznikla ako súčasť Základnej školy Angely Merici 01.09.2013. Názov ŠkVP, rovnomenný s názvom ŠkVP základnej školy, naznačuje snahu o nastavenie a rozvíjanie hodnotovej kontinuity.

Naša MŠ obohacuje výchovu a vzdelávanie o kresťanskú výchovu a náboženstvo, reflektujúc tak žiadosť zákonných zástupcov vychovávať svoje dieťa aj v materskej škole v kresťanskom duchu. Je miestom evanjelizácie, autentického apoštolátu a pastoračného diania, cieľovo zamerané na výchovu kresťanskej osobnosti.

Prehľbuje kresťansko – humanistický prístup orientovaný na dieťa a na jeho potreby, s akceptovaním jeho osobnosti, stupňa vyspelosti, s cieľom pripraviť ho po všetkých stránkach na vstup do ZŠ a pre život. Východiskom je preventívny výchovný systém, ako konkrétny spôsob výchovy, ktorý ma na zreteli dobro Cirkvi i celej spoločnosti.

Naša materská škola predkladá deťom pravdy, ktoré sa týkajú človeka – jeho podstatu a dejiny vo svetle viery. Evanjelium je dušou, vodiacom nit'ou jej života a učenia.

Vo všetkých vzdelávacích oblastiach chce materská škola umožniť deťom spoznávať Boha ako Nádej a Lásku, ako pôvodcu každého dobra, prostredníctvom zážitkov, pocitov a rôznych udalostí počas dňa, cez zamestnancov i v spoločnom prežívaní liturgického roka a sviatkov.

Vo svojej pedagogickej koncepcii chce pomôcť duchovnému, emocionálnemu a sociálnemu rozvoju dieťaťa v oblasti objavovania Boha, pozitívneho sebapoznania, samostatnosti riešenia bežných sociálnych situácií a rozvoja medziľudských vzťahov. Pestovať a rozvíjať individuálne vyjadrovacie a tvorivé schopnosti.

Najdôležitejšou prioritou našej školy je trvalá a úprimná snaha o vytváranie spoločenstva lásky, prijatia, bezpečia všetkých zainteresovaných – detí, učiteľov, rodičov i ostatných zamestnancov školy. Spoločenstvo lásky však neznamená vyhovieť každej požiadavke, neklásť

žiadne nároky a nežiadať ich zodpovedné plnenie. Naopak, láska vyžaduje, aby každý zodpovedne plnil svoju úlohu a svoje zverené poslanie, s pokorou prijímal svoje ohraňenie a vedel prijať i oprávnenú kritiku, aby dokázal rešpektovať každého člena spoločenstva a aktívne sa pričiňoval o spoločné dobro.

Vo výchovnom pôsobení a nasledovaní sv. Angely chceme uprednostňovať **pedagogiku povzbudzovania:**

- prijímajúc každého takého, aký je, v úcte k jeho osobnému životu,
- privádzajúc dieťa k uvedomeniu si vlastných schopností a k dôvere v seba samého,
- vedúc k vyhodnocovaniu svojich výsledkov, osobného príkladu a k prevzatíu zodpovednosti za svoje správanie a za svoje konanie uplatňovaním logických dôsledkov,
- snažiť sa vytvárať výchovné prostredie bohaté na podnety, na získavanie vzájomnej dôvery.

Chceme, aby deti rástli vo viere, aby boli otvorené už od útleho veku evanjeliu a rozvíjali v sebe náboženskú dimenziu osoby. Sme cirkevná materská škola a ako výchovno–vzdelávacia inštitúcia kladieme do popredia i úlohu výchovy v duchu evanjeliových hodnôt, preto túžime a chceme, aby náš absolvent nedisponoval iba kognitívnymi kvalitami, ale aby bol tiež usilovný, svedomitý, samostatný, čestný, slúžil Dobru s vlastným názorom vyjadreným v slobode.

Prostredníctvom katechéz Dobrého Pastiera sa usilujeme vytvárať priestor na budovanie hlbokého vzťahu s Bohom.

Vo vzťahu k rodine a v duchu kresťanskej rodinnej atmosféry MŠ uznáva dominantnú rolu rodiny v rozvoji dieťaťa a v spolupráci s rodinou sa usiluje o partnerstvo podporovaním povinnosti a práva rodičov zabezpečiť deťom spokojný život a výchovu v súlade so svojim presvedčením. Usiluje sa nadviazať na kontext rodiny, ako prvotného spoločenstva (domácej cirkvi) na ceste viery dieťaťa.

Základné orientácie a ciele našej katolíckej materskej školy je potrebné plniť tak, aby absolventi predprimárneho vzdelávania poznali kresťanský život a jeho hodnoty sa snažili ich aj prostredníctvom príkladu rodičov naďalej žiť a odovzdávať ďalej do svojho okolia.

V rámci liturgického roka si materská škola pripomína kresťanské sviatky, udalosti i osobnosti. V našej MŠ realizujeme v priebehu roka viacero interných projektov (Medovníky pre chudobných, V škole svätej Angely,...), ale zapájame sa aj do celoslovenských charitatívnych projektov, akými sú napr. Misijný koláč, Tehlička pre Afriku a tiež do rôznych osvetových projektov. Organizujeme tiež stretnutia s rehoľnými sestrami, s rehoľníkmi, spolupracujeme s inými uršulínskymi školami.

4. DĹŽKA ŠTÚDIA A FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Dĺžka štúdia resp. dochádzky je podmienená záujmom zákonného zástupcu dieťaťa. Spravidla je niekoľkoročná (1 – 4 roky), ale môže trvať i jeden rok. V našej materskej škole sú triedy s celodennou formou výchovy a vzdelávania s možnosťou poldennej výchovy a vzdelávania. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná, najviac v rozsahu určenom v ŠVP.

5. UČEBNÉ OSNOVY

Podľa § 9 ods. 7) školského zákona sú učebnými osnovami našej materskej školy vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, ktorý je dostupný na webovom sídle Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu SR.

5.1. Východiská plánovania

Východiská plánovania načrtávajú základný prístup našej materskej školy k plánovaniu výchovno-vzdelávacej činnosti. Nasledovné princípy vyjadrujú spôsob uchopenia a postupu usporadúvaníu konkrétneho vzdelávacieho obsahu v našej materskej škole.

- Vzhľadom na špecifiká práce v materskej škole s celodennou výchovou a vzdelávaním, kedy predprimárne vzdelávanie zabezpečujú striedavo na zmeny dvaja učitelia, je výchovno-vzdelávacia činnosť plánovaná týždenne.
- Plán, ktorý je chápaný ako súčasť prípravy na výchovno-vzdelávacie činnosť, vypracúva učiteľka rannej zmeny pre svoju priamu výchovno-vzdelávacie činnosť v konkrétnej triede. Jeho forma a spôsob vedenia sú schválené pedagogickou radou.
- V rámci prípravy a plánovania svojej výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľky v konkrétnej triede vzájomne kooperujú, spolupracujú tiež i v rámci celej materskej školy. Vo vzájomnej súčinnosti a po dohode je plne v ich kompetencii stanovenie maximálnej frekvencie zaradenia jednotlivých vzdelávacích oblastí do týždňa. V rámci vzdelávacej aktivity zohľadňujú možnosť voľby vzájomne kombinovať, prelínať a integrovať príslušné vzdelávacie oblasti.
- Učiteľky vychádzajú pri plánovaní z poznania aktuálnej úrovne detí, majú však na i zreteli zónu ich potenciálneho vývinu. Rešpektujú ich potreby, prirodzenú variabilitu a sociokultúrne prostredie, z ktorého pochádzajú.
- Učiteľka plánuje systematickým spôsobom od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším a rešpektuje metodické postupy špecifické pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti môžu učiteľky, využívať i adaptácie výkonových štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí, nie je to však ich povinnosťou. Prihliadajúc na rozvojové možnosti detí v konkrétnej triede môže učiteľka podľa vlastného uváženia deliť širšie koncipované výkonové štandardy alebo naopak v prípade potreby ich integrovať do logických celkov.
- Na základe charakteru formulácie konkrétneho výkonového štandardu zohľadňujúc sociokultúrne prostredie detí učiteľka sama autonómne rozhoduje, či k jeho dosiahnutiu smeruje priebežne - vytvorením príležitostí prostredníctvom prirodzených každodenných socializačných situácií v rámci dlhšieho časového obdobia, alebo ich je potrebné plánovať a realizovať v konkrétnych vzdelávacích aktivitách.
- Pri plánovaní sa prihliada na vymedzené témy, ktoré sú interným materiálom materskej školy, pričom voľba konkrétnej témy a dĺžka jej časového úseku je na uvážení a dohode učiteliek danej triedy. Témy predstavujú ucelenú opornú konštrukciu pre štruktúrovanie konkrétneho obsahu vzdelávania, ale zohľadňujú i zmysluplný situačný kontext aktivít s deťmi v rámci určitého obdobia, časti liturgického roka, ako i tradíciu a podmienky našej materskej školy. Z dôvodu materiálno-technického zabezpečenia plánovaných aktivít v triedach je možné jednotlivé témy podľa potreby učiteliek danej triedy zlúčiť, prípadne akokoľvek zmeniť ich poradie.

- Špecifický náboženský obsah vyplývajúci z profilácie našej materskej školy nie je sumarizovaný v osobitne zadaných štandardoch, ale prostredníctvom tém je učiteľkou integrovaný do cielených vzdelávacích aktivít a napĺňaný v rozsahu štandardov vymedzených v Štátnom vzdelávacom programe pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.
- Pri realizácii projektov a centrálnych aktivít materskej školy je potrebná spolupráca medzi všetkými učiteľkami, ale i vedením materskej školy.
- Na základe hlbšieho poznania charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí, ako aj poznania vzdelávacích štandardov, si učiteľka samostatne volí vhodné metódy, stratégie, formy a prostriedky pre svoju plánovanú výchovno-vzdelávaciu činnosť. Ich výber a uplatňovanie je právom každého pedagogického zamestnanca.
- Pri plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti učiteľky dôsledne uplatňujú princípy inkluzívneho vzdelávania – rovnosť príležitostí, rešpektovanie výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí, podpora aktívneho zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností všetkých detí.
- Materská škola pre začlenené deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvára v oblasti plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti v prípade potreby v úzkej spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie vhodné podmienky prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu alebo prostredníctvom jednotlivých vzdelávacích programov pre deti s rôznymi druhmi zdravotného znevýhodnenia pre predprimárne vzdelávanie, ktoré sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách.
- V čase školských prázdnin, kedy je počet detí nižší, sa výchovno-vzdelávacia činnosť plánuje a realizuje v hrách a v hrových činnostiach.

6. HODNOTENIE DETÍ

Interné hodnotenie detí s cieľom optimálnej podpory dieťaťa a rozvoja jeho spôsobilostí, schopností a zručností sa v našej materskej škole realizuje s využitím viacerých foriem. V tomto ponímaní hodnotenie nekategorizuje, ani neprináša pre dieťa negatívne dôsledky.

Samotnému hodnoteniu predchádza diagnostikovanie vedomostí, zručností, ale aj postojov, názorov i predstáv detí a pod. v rámci realizácie pedagogického diagnostikovania. Pedagogické diagnostikovanie predstavuje jeden z najvýznamnejších komponentov výchovno-vzdelávacieho procesu. Je nielen podkladom k plánovaniu a k hodnoteniu výchovno-vzdelávacej činnosti, ale je predovšetkým východiskom pre individuálny prístup k dieťaťu.

Okrem rôznorodých špecializovaných diagnostických nástrojov – pozorovanie, rozhovor, diagnostický hárok, analýza produktov dieťaťa, portfólio, slovné hodnotenie, sebahodnotenie detí a iné, sú v našej materskej škole ako diagnostický nástroj využívané aj výkonové štandardy ŠVP. Tie stanovujú normy výkonu dieťaťa na konci preprimárneho vzdelávania, sú teda vnímané ako normatívne kritérium na posudzovanie úrovne výkonu detí.

Vychádzajúc z obsahu ŠVP sú evaluačné otázky ďalším dôležitým prvkom, ktorý však, na rozdiel od vyššie uvedených diagnostických nástrojov, podporuje procesy nenormatívneho formatívneho hodnotenia učenia sa detí a ich pokroku. Hoci evaluačné otázky nevyplývajú priamo z výkonových štandardov, práca s nimi nám umožňuje naplánovať dosahovanie výkonových štandardov s ohľadom na individuálne rozdiely medzi deťmi. Nevyúsťujú však do podoby formálneho zápisu, a preto sa ani nemusia uvádzať v žiadnej pedagogickej dokumentácii.

Okrem formatívneho hodnotenia realizuje materská škola na konci školského roka i sumatívne hodnotenie. S využitím SWOT analýzy sumarizuje hodnotenie vzdelávacích výsledkov

dieťaťa v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Do hodnotiaceho hárku učiteľka zaznamenáva jeho silné a slabé stránky vo vzťahu k obsahu učebných osnov ŠkVP. Takto spracovaný hárok je reálnym zdrojom údajov o oblastiach, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a o oblastiach vyžadujúcich zlepšenie v nasledujúcom období. Sumatívne hodnotenie detí v uvedenej forme teda slúži aj ako podklad pre spracovanie správy o výchovno-vzdelávacej činnosti za uplynulý školský rok.

7. ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

MŠ – materská škola

ZŠ s MŠ – základná škola s materskou školou

ŠkVP – školský vzdelávací program

ŠVP – štátny vzdelávací program

SR – Slovenská republika

8. ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

PUPALA, B., a KAŠČÁK, O., 2016a . *Evaluácia v materskej škole*. Bratislava: ŠPÚ. ISBN 978-80-8118-179-5.

PUPALA, B., a KAŠČÁK, O., 2016b. Úvodné slovo garantov publikácie. In: *Evaluácia v materskej škole*. Bratislava: Raabe. ISBN 978-80-8140-252-4.

Metodika predprimárneho vzdelávania. 2011.Ed. V. Hajdúková. Bratislava : Expresprint s.r.o., 2011. 352 s. ISBN 978-80-968-777-3-7.

HAJDÚKOVÁ, V. a kol. 2009. Metodika na tvorbu školských vzdelávacích programov pre materské školy. Bratislava : ZING PRINT, 2009. 287 s. ISBN 978-80-8052-341-1.

Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, [online]. [cit. 20.8.2022] 2022

Dostupné na: https://www.statpedu.sk/files/articles/nove_dokumenty/statny-vzdelavaci-program/svp_materske_skoly_2016-17780_27322_1-10a0_6jul2016.pdf

Osobitosti tvorby školského vzdelávacieho programu. Bratislava: 2022 [pdf]. [cit. 20.8.2022] 2022 Dostupné na: <https://www.minedu.sk/data/att/21712.pdf>

Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. [pdf]. [cit. 22.8.2022] 2022 Dostupné na:

https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2008/245/ZZ_2008_245_20220601.pdf

Vyhláška Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR č. 541/2021 Z. z. o materskej škole [pdf]. [cit. 22.8.2022] 2022 Dostupné na: [https://www.slov-](https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2021/541/ZZ_2021_541_20220101.pdf)

[lex.sk/static/pdf/2021/541/ZZ_2021_541_20220101.pdf](https://www.slov-lex.sk/static/pdf/2021/541/ZZ_2021_541_20220101.pdf)

Deklarácia Gravissimum educationis [online]. [cit.21.8.2022] 2022

Dostupné na: <https://www.kbs.sk/obsah/sekcia/h/dokumenty-a-vyhlasenia/p/druhy-vatikansky-koncil/c/gravissimum-educationis>

Školský vzdelávací program ZŠ Angely Merici [online]. [cit.21.8.2022] 2022

Dostupné na:

<https://cloud2a.edupage.org/cloud?z%3AUbwZLDm4Z4NEx5B5KD1%2FdVRQWCcUipOs1Ei24HZapKwk%2BUOyYAisSNUIuKm5Vclk>

Interný materiál Pedagogický odkaz sv. Angely Merici

Interné materiály o živote svätej Angely Merici a informácie dostupné na:

<http://www.ursulinky.sk/>